

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia LVI. An metus saltem infirmet promissiones, vota, &
contractus ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

man. & comm. Cæterum si talis gravi metu contrahat, etiãque consummet matrimonium cum consanguinea, non tamen incurrit excommunicationem in jure latam *Clem. un. de Consanguinitate & Affinit.* quia ad censuram incurrendam requiritur contumacia: qui autem ex gravi metu peccat, alioquin non peccaturus, non potest censer contumax: igitur, &c. ita ex communiore *Suar. l. 3. de leg. c. 30. Laym. l. 1. tract. 5. part. 1. c. 5. n. 3.* quos refert & sequitur noster *Patrit. cit. n. 52.*

CONFERENTIA LVI.

An metus saltem infirmet promissiones, vota, & contractus?

83. RESOLUTIO: Metus quicumque non perturbans rationem, non infirmat promissiones, vota, nec contractus, nisi sit gravis, & injustè incussus ad extorquendum. Ita *Patrit. n. 54. &c.*

Probatur: quia voluntarium sufficiens ad actum humanum perfectum, & ad peccatum mortale, per se loquendo est etiam sufficiens ad contrahendum obligationem promissionis, voti & contractus, nisi specialis lex vel ratio obstat: sed id quod fit ex metu quocunque, non perturbante rationem, adhuc est simpliciter voluntarium, ac sufficiens ad actum humanum ac peccatum mortale, ut probatum est *Confer. preced.* Ergò per se loquendo, etiam est sufficiens ad contrahendum obligationem promissionis, voti, &c. consequenter non invalidabit hujusmodi promissiones, vota, contractus, &c.

84. Dixi

84. Dixi I. *nisi sit metus incussus* : scilicet ab extrinseco. Quia certum est, nullum metum ab intrinseco profectum (quantumvis gravem) invalidare vota vel contractus ; utpotè si metu mortis in naufragio, tempore pestis, vel periculosi morbi, aut à iudice iuste inferendæ, voveas peregrinationem, Religionem, vel aliud quidpiam promittas, vel jure puellam pauperem ducere, aut dotare, &c. Votum vel promissio omni jure valent & obligabunt : Ratio est, quia sufficienter voluntaria ab intrinseco, & nihil eis obstat ab extrinseco.

85. Dixi II. *Metus incussus ad extorquendum actum*. Quod si enim metus quantumvis gravis, & injustè incuteretur, non tamen ad extorquendum actum talem, sed ad alium finem ; ut si v. g. ad evadendum manus tyranni, latronis, inimicive mortem minitantis, sponte aliquid Deo voveas vel promittas : item si ad evadendam mortem (seu iuste seu injustè inferendam) sponte eligas judicis filiam ducere vel dotare, pecuniam dare, &c. Votum, contractus, vel promissio omnino valida erunt, obligabuntque, ob eandem rationem : & insuper quia licet metus injustè incussus fuerit occasio non tamen fuit causa vera ita vovendi vel promittendi ; sed sola libera voluntas, quæ tale medium ad evadendum malum imminens eligit præter intentionem metum incutientis. Ita *Sanch. l. 4. moral. c. 3. n. 3. Marchant, tribun. p. 2. tract. 3. tit. 4. dub. 2. & comm.*

86. Dixi III. *Metus gravis*, seu cadens in constantem virum, consideratis prudentis judicio circumstantiis

stantiis

stantiis sup. relatis ex Marchant. Confer. 55. Resol.
 I. Qua propter metus verè levis nullo jure irritat
 actus, vota, contractus, &c. juxta communem
 & veram DD. sententiam: Ratio est; quia metus
 verè levis (etsi injustè incussus) est in potestate
 operantis ex metu, ut cum facile repellere, illique
 non acquiescere possit: in hoc enim à gravi dif-
 fert: ergò qui talem non repellit, præsumitur
 etiam in foro conscientiae omninò liberè con-
 sentire, promittere, contrahere, &c. Secus est
 de *dolo etiam levi*, quem homo ex se non potest re-
 pellere, ideoque actum ex eo profectum saltem
 in parte rescindere potest. Itaque non solum vo-
 tum sollemnè Religionis, Matrimonium, Sponsalia;
 verum etiam quævis alia vota, contractus, pro-
 missiones, donationes, &c. facta ex metu levi
 (etsi injustè contra libertatem admoto) quo v. g.
 filius vel filia familias, uxor, subditus, &c. ex me-
 tu reverentiali ergà parentes, Maritum, Præla-
 tum, præcisè verentur eis contradicere, absque al-
 io timore gravis offensionis, vel gravis mali, in
 utroque jure valida sunt.

87. Dixi IV. *Metus gravis injustè incussus*. Quia
 metus quantumvis gravis, justè incussus non irri-
 tat actum extortum. Ut si v. g. Magistratus Eccle-
 siasticus sub pœna excommunicationis: aut civilis
 sub pœna mortis vel carceris compellat stupratore
 ad ducendam vel dotandam virginem defloratam:
 aut si debitori tuo mineris justam accusationem de
 crimine patrato nisi debitum tandem solvat: item
 quando metus justus incutitur (intra vel extra ju-
 dicium)

dicium) ad præstandum quidpiam aliàs indebitum; ut si Judex justè damnaturus sit ad mortem, nisi velis vovere Religionem, aut pauperem puellam dotare, &c. si minueris homicidam vel furem justè accusare, nisi aliquid Deo voveat, filiam tuam ducat, pecuniam promittat, &c. Ratio est: quia tota ratio irritandi tales actus esset injuria illata ad extorquendum: sed hic nulla fit injuria alteri, sed potius favor & beneficium: non enim sub coactione, sed solùm sub conditione proponit tibi, ut si evitare velis malum, cui tu liberè causam dedisti tanquam minus malum eligendo, ut voveas, ducas, des, promittas, &c. sed

Dices: Matrimonium & vota maximè libera esse: ergo talis ad ea non obligabitur. R. neg. consequ. quia talis & liber est libertate sufficiente ex optione sibi oblata, ut dictum est; & libertatem omnimodam ipsemet liberè læsit: itaque sibi adscribere debet, quod cum lata libertate contrahere debeat matrimonium, vel vovere Religionem. Quod si tamen omninò contendas hujusmodi votum vel matrimonium invalidum esse ob apparentem injuriam libertatis, fatetur Patrit. noster non improbabilem esse sententiam; contrariam *Bonnacina, Coninck & alii apud Tambur. n. 55.*

CONFERENCE LVII.

An vota & contractus metu gravi & injusto extorti sint jure naturæ invalidi?

88. **V**alidos esse jure naturæ docent *Sanchez, Navar. & alii cum Laym. hic c. 6. n. 8* quia, inquiunt, sunt simpliciter voluntarii, tamen à Judice facile